

Utdanningsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Deres ref: 200705160

Vår ref: EMB/AV-07-0375

Oslo, 2. januar 2008

Svar på høring - forslag til endringer i barnehageloven

Delta viser til brev av 31. oktober 2007 med høring på forslag til endringer i barnehageloven. Delta (tidligere Kommunalansattes Fellesorganisasjon, KFO) organiserer ansatte i offentlig tjenesteyting herunder blant andre mange ansatte i landets barnehager. Forbundet er partipolitisk uavhengig og tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS).

Delta er i prinsippet tilhenger av en lovfestet rett til barnehageplass, men mener at forslaget slik det legges opp til i høringen vil få liten praktisk betydning siden det ligger få sanksjonsmuligheter for de foreldre og foresatte som ikke får ønske om barnehageplass oppfylt. (kapittel 3) Vi er dessuten svært lite tilfreds med at ordningen bare skal gjelde i forbindelse med hovedopptak en gang i året. Det betyr at alle med barn som er født rett etter et hovedopptak vil stå uten rettigheter i nesten ett år. Det samme vil gjelde foresatte som har valgt andre omsorgsløsninger for sine barn, men etter hvert ønsker å søke barnet inn i barnehage. Delta mener at rettigheten må være lik for alle uavhengig av når på året barnet er født. Tall fra kommunene som er offentliggjort i media, viser at det vil være svært mange barn som blir stående uten en slik rettighet over lang tid. Delta mener retten til barnehageplass isteden bør knyttes til på en frist på for eksempel to eller tre måneder etter søknad er sendt.

Delta mener at det mest hensiktsmessige er ett årlig hovedopptak, men med kontinuerlig opptak underveis. For søknader som kommer etter hovedopptaket bør retten til barnehageplass kunne knyttes til dato for når søknaden sendes og eventuelt kunne stilles i en fortløpende kø organisert i den enkelte kommune. Vi mener to hovedopptak er unødvendig når man velger kontinuerlig opptak i løpet av året. To opptak vil dessuten gi unødvendig byråkrati både for kommunen og foresatte. Også av hensyn til barnehagenes planlegging og dimensjonering vil det være mer hensiktsmessig å ha ett årlig hovedopptak.

Delta er enig i at det er riktig å gi kommunene økonomisk ansvar for barnehagesektoren gjennom rammefinansiering (kapittel 4). Nærhet til tjenestene er det beste grunnlag for gode beslutninger. Delta var også ved innføringen av barnehagereformen opptatt av at reformen la opp til i realiteten å være en statlig overtakelse hvor kommunene kun effektuerte statlige pålegg. Lovpåleggene er fortsatt såpass store at det i realiteten ikke gir kommunene stort handlingsrom. Vi frykter at økningen i de frie midlene på sikt ikke vil bli store nok til å dekke de reelle utgiftene til denne sektoren. En sterkere økning i de frie midlene til kommunene er en helt nødvendig forutsetning for at kommunene skal kunne følge opp retten til barnehageplass for alle som søker, uten at dette går på bekostning av kvaliteten i barnehage tilbudet.

Når det gjelder finansieringsplikt overfor eksisterende ikke-kommunale barnehager har Delta ingen kommentarer til dette (kapittel 5). Delta mener at den frie etableringsretten må videreføres. Nye godkjente ikke-kommunale barnehager må også fortsatt kunne ha krav på kommunalt tilskudd dersom dette ikke medfører vesentlige negative følger for det øvrige barnehagetilbudet i kommunen, slik det fremgår i høringen. Vi vil derfor støtte alternativ 2 – begrenset kommunalt skjønn når det gjelder vurdering av offentlig tilskudd til nye barnehager. Når det gjelder nyetablering av barnehager er Delta opptatt av at kommunene må ha verktøy og myndighet til å vurdere nyetableringer - i nær dialog med utbyggere. Kommunene må ha det overordnede ansvaret og muligheter til en helhetlig vurdering av barnehagetilbudet i kommunen tilpasset innbyggernes ønsker og behov. Utarbeidelse av egne kommunale forskrifter gir kommunen en mer helhetlig ramme for barnehagepolitikken samtidig som det gir etablerte og nye barnehagedrivere nødvendig forutsigbarhet. Delta vil understreke at vi også ser at det kan være utfordringer knyttet til både å skulle være myndighetsutøver og eier.

Vedrørende forslaget om ny hjemmel til innhenting av data på individnivå (kapittel 6) er Delta svært kritisk til dette. Vi mener innsamling av data om barn i barnehagene uansett kun må skje etter samtykke fra foresatte og det skal være enighet om hvordan dette materialet skal brukes. Vi mener at dagens forskrifter og lovverk vedr datainnhenting bør tilpasses de nye finansieringsordningene og at hjemmelen for innhenting av data ikke bør utvides ut over dette.

Med vennlig hilsen
Delta

Gunn Olander (sign.)
leder